

trokoni klobučevine, vrvi, ovratne rute. Ponudbe s potak ne trebnimi vzorci je čimprej poslati c. in kr. vojnemu ministerstvu, oddelek 13. Ponudbe morajo e služ vsebovati vse, kar je glede kakovosti dobavnih de vla predmetov, cene, dobavne množine in dobavnega ojniški časa potrebno. Ponudbe je kolkovati s kolkom d črnica za 1 K, vezane niso na posebno obliko. Intema preresente opozarjamo, da se dobivajo za vlaganje se se grofret posebne tiskovine (Form. Lag. Nr. 909) prošnji in sicer po 8 v komad. (Naslov: Überreutersche oziral Buchdruckerei M. Salzer, Dunaj, IX., Pelikan-uradnigasse 1.) Ker ti formalji olajšujejo vlaganje vteljico ponudbi, so jako priporočljivi.

Amerikanski Nemci so nabrali pol milijona zbe nedolarjev, to je 2 in pol milijona kron za nemški parstev in avstrijski „Rdeči križ“. Nabiranje se pa še se bo nadaljuje. Pač častni čin vrlih mož!

Splošna vojaška dolžnost. Poroča se, da je a se sklenila kitajska vlada, uvesti v štirih zaporednih obrokih tekom 10 let splošno vojaško dolžnost.

Potopljeni angleški podmorski čoln. V bli- a predčini Texla potopljeni angleški podmorski čoln min. je „E 17“. Na krovu imel je tudi 13 častnikov.

Menih morilec. V mestu Portici pri Neape- tvom, ogrskinjlu je 32 letni menih Civaolini ubil meniha a dn Grossija in mu oropal nekaj vrednostnih lilo, d papirjev ter 1200 lir denarja. Morilca so zasa- strojničili pri neki ženski v Neapelju in so ga sodniji notornizročili.

200 oseb obolelo vsled mleka ene krave. i doseNa nekem posestvu blizu Mohača na Ogrskem e „zje stekel pes ugriznil kravo. Psa so pač ubili, pa šali mleko popadene krave so ljudje še štiri dni i bodovživali. Četrta dan pa je še krava stekla. Zdjaj posobnima v Mohaču v opazovalnici čez 200 oseb, n“. Zki so vživale mleko od te krave.

Mesta Ypern ni več. Iz vojnih poročil znano oblastebelgijsko mesto Ypern je kar izginilo iz zemlje. eljskegKar ga so nemški in francoski kanoni še celega stvo (opustili, to se je zdaj iz vojnih ozirov porušilo. vse te vse umotvore tega mesta so preje prenesli v zmerjuPariz. Ypern je bilo eno zgodovinsko najzname- 1916nitejših mest Belgije, staro že nad 1000 let. V 4 dne srednjem veku je že v tem mestu cvetala obrtnost olitičn v 12. stoletju je štelo mesto nad 200.000 šnje prebivalcev. Spadalo je takrat med največja in rostitivnajpomembnejša mesta na svetu. V dobi pro- s povzeta in bogastva so v Ypernu zgradili prej- brzokrasno katedralo in še lepšo monumentalno eljstvostavbo, svetovno znane tržnice za sukno. Hi- dotičnranje mesta pa se je začelo leta 1584. Španci ju. Vso takrat mesto osem mesecev oblegali in kuga ic tudi zahtevala mnogo žrtev. Od tedaj je mesto ovi, dvedno bolj nazadovalo in je imelo začetkom grešljivedanje vojne samo še 17.000 prebivalcev. Zdjaj olitičnna je popolnoma izginilo.

Domovi za vojake. Dunajska „Reichspost“ o (c. iporoča, da se dne 15. januarja pričnejo v mi- sko ministerstvu za javna dela posvetovanja glede na- lo pračrta zakona o domovih za vojake.

Predpust bode letos presneto dolgi. Dekleta gotovo že podplati srbijo, ako pomislijo, da in k mammo letos najdaljši predpust v celem stoletju. nabav

Kardinal Mercier.

Prinašamo sliko belgijskega kardinala Mer- ierja, ki se je odpeljal v Rim. Ta obisk ima

Kardinal Mercier.

paje v verskem in političnem oziru velik omen.

Letošnji predpust se je namreč začel 7. januarja in bo trajal do 7. marca. Vsega skupaj je torej predpustnih dni 61, več kot dva meseca. Pa je res škoda, da imamo ravno letos to presneto vojno, ki ogreni vsako predpustno življenje. Marsikatera starejša jungfrava bi drugače pod havbo prišla . . .

Ogenj. V Mariboru je izbruhnil ogenj v Freundovi (preje Naskovi) tovarni za usnje. Požar je uničil v tovarni 50 do 60 centov loja v vrednosti več tisoč kron. Zalogo usnja so gasilci zamogli rešiti. Zanimivo je, da je tekom zadnjih let v tej tovarni že tretjič gorelo.

Frank Sakser — veleizdajalec. Kranjski Slovenec Frank Sakser šel je kot mladi človek v Ameriko. V Novem Yorku ustanovil je list „Glas naroda“, pri katerem je obogatel. Igral je seveda vlogo slovenskega rodoljuba in voditelja, čeprav so bili njegovi politični nazori vedno precej zmedeni in nejasni. Da bi svoje „rodoljubje“ še jasneje pokazal in pri temu še boljše „kšefte“ delal, ustanovil je Sakser v Novem Yorku tudi neko „banko“, ki je posredovala zlasti pošiljanje denarja slovenskih delavcev iz Amerike v staro domovino in obratno. Z eno besedo: Sakser je bil kar se pravi „velika glava“ med amerikanskimi Slovenci. Pred par leti se je vršil v Ljubljani neki vseslovenski sokolski sestanek. Takrat je Frank Sakser pripotoval čez „veliko lužo“ v belo Ljubljano. Prinesel je seboj židani trak v belo-plavo-rdečih barvah in ga podal „Sokolom“ kot darilo amerikanskih Slovencev. Slovenski listi so se takrat navduševali za tega „rodoljuba“ in ga dvigali v deveta nebesa . . . No, dobro! Zdjaj pa čitamo v uradni „Wiener Zeitung“ dobesedno: „C. k. deželna sodnija v kazenskih zadevah Dunaj je na predlog c. k. državnega pravdnštva Dunaj odredila v pri sodniji c. in k. 5. armadnega poveljništva vršiči se kazenski stvari zoper Franka Sakser, izdajatelja lista „Glas naroda“ v Novem Yorku, zaradi zločina po § 58 c. k. p. in § 327 v. k. p. v zmislu § 2 cesarske naredbe od 9. junija 1915, d. p. l. št. 156 v varstvo pravice države na odškodnino z aplomb vsega, obtožencu Franku Sakser spadajočega na Avstrijskem ležečega premakljivega in nepremakljivega premoženja.“ — Frank Sakser je torej veleizdajalec in opozarjamo nato Slovence v Ameriki, ki v pretežni večini gotovo s poštenim srcem mislijo na svojo ogroženo domovino.

„Hej Slovane“ prepovedano. C. k. deželna kot tiskovna sodnija v Pragi prepovedala je nadaljno razširjanje neperiodičnih, v Wellaron izdanih tiskovnin, ki obsegajo 37 znanih čeških pesni. Med temi pesmi se nahaja tudi znana bojna pesen „Hej Slovane“, ki se jo je tudi v naših krajih močno prepevalo.

Črne koze. Glasom uradnih poročil se je pojavilo v Mariboru, pa tudi v raznih drugih krajih Štajerske več slučajev črnih koz. Pozor!

Cene moke na Koroškem. Od 11. t. m. sem veljajo za vojvodino Koroško za malo razprodajo moka sledeče cene za eno kilo: Pšenična pecivna moka 1 K 16 v, pšenični gris 86 v, pšenična kuhalna moka I 96 v, pšenična kuhalna moka II 64 v, pšenična krušna moka in ržena moka 46 v. Te cene veljajo za vse kraje, ki niso od okrajnega mlina ali od železniške postaje več kot 5 kilometrov oddaljene. Za dovoz v čez 5 kilometrov oddaljene kraje se dovoli en vinar za vsakih 10 začetih kilometrov in za vsak kilogram moke. Vsak prodajalec mora imeti cene vedno napisane. Vsako mešanje ali druga sprememba moke je prepovedano.

Tri zakramente na enem dnevu sprejel je v Celovcu kanonir Hermann Tetteles. Najprve je bil krščen, potem je sprejel sv. obhajilo in konečno je bil z gospodično Kogou-nig, rojeno Korošico, poročen.

Samomor. Iz Celja se poroča: Preteklo sredo potegnili so iz Savinje mrtvo truplo bivšega učitelja na slovenski šoli v Lebarjih Ru-

dolfa Delakorda. Pokojnik je služil kot četovodja pri vojakih; udeležil se je lansko leto s 87. regimentom bojev proti Rusom. Zadnje čase je bil vedno nekaj otožen in pobit. Neznano je, kaj je gnalo mladega človeka v smrt.

Grozna smrt otroka. Pri posestnici Potočnik v Jamnici pri Prevalju uslužbena dekla pustila je 3-letno hčerko svoje gospodinje en trenutek brez nadzorstva. Otrok je našel užigalice in se je z njimi igral. Užigalice so se vnele, z njimi pa tudi otrokova obleka. Nesrečno dekletce pridobilo je tako hude opekline na celem telesu, da je kmalu nato pod groznimi bolečinami umrlo.

Kako se določi teža zvonovom? Pri zvonu pride v poštev zlasti postranska višina od klobuka do krila, debelost krila ali obroča, kamor kembelj vdarja in pa premer krila t. j. premer od roba do roba preko sredine zvona. Če hočeš dognati težo zvona, izmeri in kubiraj premer in ga označi s P³, težo pa s T. Za zvonove pred l. 1750 velja obrazec: $T = P^3 \times 0.0213$ ($= P \times P \times P \times 0.0213$), za zvonove po l. 1750 pa: $T = P^3 \times 0.019$. V starih zvonovih pred l. 1750 je namreč blago veliko boljše, zato je množilec večji. Premer je pa treba zmeriti po stari meri, torej po colih, dobljena teža znaša funte, ki se potem lahko preračunijo v sedanjo težo, 1 kg = 1.7855 fantov, 1 stari stot = 56.006 kg. Pri oddaji zvonov za vojne namene bo treba tako preračunati težo, kjer ni morda zuana že iz pogodbe ali računa pri napravi zvonov.

Cene moke. C. k. štajersko namestništvo je izdalo zopet nove cene za moke. Zadnje, na neprimerni način zvišane cene so s tem razveljavljene. Dotični odlok namestniji pravi: Kakor znano je ministerstvo za notranje zadeve zopetno spremembo močnih cen vojnokitnega prometnega zavoda napravilo. Ceno za veliko oddajo za pšenični gris se je znižalo na 80 K, za pšenično kuhavno moko II na 58 K, za pšenično krušno moko na 42 K; za pšenično moko (82%) znaša 47 K 69 v, za pšenično moko za pecivo K 110, za pšenično kuhavno moko I 80 K. Cena pšenične šrot-moke (Grahamrotmehl) znaša istotako 110 K. Na podlagi teh cen določilo je štajersko namestništvo za malo razprodajo nove cene. Le-te znašajo v onih občinah, ki ležijo ob železniški postaji ali pa ne dalje nego 3 kilometre od nje, za kilogram:

Pšenična moka za pecivo in šrotna moka K 120	
pšenični gris	—90
pšenična kuhalna moka Ia	—99
pšenična kuhalna moka IIa	—67
pšenična krušna moka in ržena moka	—50
pšenična moka (po 82%)	—57
ajdova moka (bela)	—85
ajdova moka (črna)	—62
ječmenček (Rollgerste) 8	—70
„ „ 9	—67
„ „ 10	—65

Za one občine, ki so več kot 3 kilometre od železniške postaje oddaljene, ne pa več kot 10 kilometrov, se zvišajo te cene za 1 vinar; za občine, ki so oddaljene čez 10 kilometrov od železniške postaje, pa za 3 vinarje za eno kilo. V občinah z užitninskim davkom se sme tudi ta še poleg računati. Politične oblasti prve instance morajo na tem temelju določene cene v posameznih občinah javno nabiti. Tudi trgovci z moko jih morajo imeti na vidnem kraju nabite.

Novi predpisi o izdelovanju in razpečavanju kruha in peciva. V zadnji številki Naredbenega lista je ministriški ukaz, ki sedanjim potrebam primerno in z ozirom na pojave zadnjega časa izpolnjujejo in poostri predpise o izdelavanju in razpečavanju kruha in peciva. Dosedaj se pšenična moka za peko in pšenična moka za kuho sploh ni smela vporabljati za izdelovanje kruha. Po novem ukazu lahko v posameznih slučajih dovoli minister za notranje stvari na predlog vojnoprometnega žitnega zavoda izjeme od te prepovedi za dežele, okraje in občine. Da se odpravi različna uravnavna vprašanja malega peciva, čez katero se je že mnogokrat pritože-